

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ | ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΕΚΤ

Αυξάνονται διαρκώς οι δαπάνες Έρευνας και Ανάπτυξης στην Ελλάδα

Στο 1,245 δισ. η συνεισφορά του επιχειρείν το 2021 επί συνολικών επενδύσεων 2,635 δισ.

Αύξηση 5,7% των δαπανών και 4,2% του προσωπικού σε δραστηριότητες Έρευνας και Ανάπτυξης καταδεικνύουν τα προκαταρκτικά στοιχεία για το 2021 στην Ελλάδα, τα οποία δημοσίευσε το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Ηλεκτρονικού Περιεχομένου (ΕΚΤ).

Του Σταμάτη Ζησιμου
szisimou@nautemporiki.gr

ΟΙ ΔΑΠΑΝΕΣ που πραγματοποιήθηκαν για Ε&Α το 2021 στην Ελλάδα ανήλθαν σε 2.635,23 εκατ. ευρώ, αυξημένες κατά 141 εκατ. ευρώ σε σχέση με το 2020 (ποσοστό αύξησης 5,7%), ωστόσο σε συνδυασμό με την αύξηση κατά 9,8% του ΑΕΠ στην Ελλάδα το ίδιο έτος ο δείκτης «Ένταση Ε&Α», που εκφράζει τις δαπάνες για έρευνα και ανάπτυξη ως ποσοστό του ΑΕΠ, διαμορφώθηκε σε 1,45%, από 1,51% το 2020.

Ο τομέας των επιχειρήσεων συνεχίζει να έχει τη μεγαλύτερη συνεισφορά στις συνολικές δαπάνες Ε&Α. Αναλυτικότερα, το 2021 στον τομέα των επιχειρήσεων πραγματοποιήθηκαν δα-

ζώντας οριακή αύξηση (+0,4%). Στον τομέα των ιδιωτικών μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων πραγματοποιήθηκαν δαπάνες Ε&Α 15,2 εκατ. ευρώ (0,01% του ΑΕΠ).

Πηγές χρηματοδότησης

Όσον αφορά τις πηγές από τις οποίες χρηματοδοτήθηκαν οι δαπάνες Ε&Α το 2021, το κράτος αποτελεί τη μεγαλύτερη πηγή χρηματοδότησης με 1.161,68 εκατ. ευρώ. Σημαντική αύξηση σημειώθηκε στις δαπάνες Ε&Α που χρηματοδοτήθηκαν από το κράτος μέσω του ΕΣΠΑ 2014-2020. Ειδικότερα, η χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ ανήλθε συνολικά σε 335,54 εκατ. ευρώ (αύξηση 33,5%) και αφορούσε όλους τους τομείς: τις επιχειρήσεις (139,18 εκατ. ευρώ), τον τομέα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (100,36 εκατ. ευρώ), τον κρατικό τομέα (95,02 εκατ. ευρώ) και τον τομέα ιδιωτικών μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων (0,98 εκατ. ευρώ).

Η δεύτερη μεγαλύτερη πηγή χρηματοδότησης των δαπανών Ε&Α το 2021 ήταν οι επιχειρήσεις με ποσό 1.013,24 εκατ. ευρώ. Το μεγαλύτερο μέρος, ήτοι 925,82 εκατ. ευρώ, της χρηματοδότησης των επιχειρήσεων επενδύθηκε σε έρευνα και ανάπτυξη που διενεργείται από τις ίδιες τις επιχειρήσεις. Το υπόλοιπο χρηματοδότησε Ε&Α στην τριτοβάθμια εκπαίδευση (60,15 εκατ. ευρώ), στον κρατικό τομέα (25,53 εκατ. ευρώ) και σε ιδιωτικά μη κερδοσκοπικά ιδρύματα (1,74 εκατ. ευρώ).

Η Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελεί την τρίτη κατά σειρά πηγή χρηματοδότησης Ε&Α με 268,47

Κατανομή δαπανών για Ε&Α στην Ελλάδα το 2021

Η αύξηση των δαπανών Ε&Α το 2021 έφερε και αύξηση των θέσεων απασχόλησης των ερευνητών στις 44.317.

■ Κατά 141 εκατ. ευρώ ή 5,7% αυξήθηκαν οι συνολικές δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν το 2021 στην Ελλάδα για Έρευνα και Ανάπτυξη.

εκατ. ευρώ (ποσοστό 10,2% του συνόλου). Η Ε.Ε. χρηματοδότησε ερευνητικά έργα σε όλους τους τομείς εκτέλεσης Ε&Α, τις επιχειρήσεις (73,6 εκατ. ευρώ), τον τομέα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (103,6 εκατ. ευρώ), τον κρατικό τομέα (86,47 εκατ. ευρώ) και τον τομέα ιδιωτικών μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων (4,8 εκατ. ευρώ).

Στη 15η θέση της Ε.Ε.

Οι συνολικές δαπάνες των 2.635,23 εκατ. ευρώ για Έρευνα και Ανάπτυξη το 2021 φέρουν την Ελλάδα, από απόψεως ποσού, στη 15η θέση μεταξύ των 27 χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στην πρώτη θέση βρίσκεται η Γερμανία με 106,5 δισ. ευρώ, ακολουθούν η Γαλλία με 53,23 δισ., η Ιταλία με 25 δισ., η Ολλανδία με 18,5 δισ., η Σουηδία με 16,8 δισ., η Ισπανία με 15,8 δισ., το Βέλγιο με 15,4 δισ., η Αυστρία με 12,2 δισ., η Δανία με 9,25 δισ., η Πολωνία με 7,3 δισ., η Φινλανδία με 6,93 δισ., η Τσεχία με 4,3 δισ., η Ιρλανδία με

4 δισ. και η Πορτογαλία με 3,24 δισ. ευρώ. Λιγότερες δαπάνες από την Ελλάδα καταγράφουν οι Ουγγαρία (2,196 δισ. ευρώ), Ρουμανία (1,026 δισ.), Σλοβενία (1,007 δισ.), Σλοβακία (839 εκατ.), Λουξεμβούργο (688 εκατ.), Κροατία (626 εκατ.), Λιθουανία (578 εκατ.), Βουλγαρία (523,5 εκατ.), Εσθονία (481 εκατ.), Λετονία (208 εκατ.), Κύπρος (184,8 εκατ.) και Μάλτα (86,2 εκατ.).

Την ίδια θέση, δηλαδή τη 15η, κατέχει η χώρα μας και στις δαπάνες ως ποσοστό του ΑΕΠ (1,45%), με τον μέσο όρο στην Ευρωζώνη να είναι στο 2,34% και στην Ε.Ε. των 27 στο 2,31%. Στις πρώτες θέσεις βρίσκονται οι Σουηδία (3,49%), Βέλγιο (3,38%), Αυστρία (3,22%), Γερμανία (3,13%), Δανία (2,96%) και Φινλανδία (2,91%). Οι υπόλοιπες χώρες βρίσκονται κάτω από τον μέσο όρο της Ε.Ε., πλην της Ολλανδίας που έχει το ίδιο ποσοστό (2,31%). Στην τελευταία θέση βρίσκεται η Ρουμανία με ποσοστό 0,47%.

Ενίσχυση προσωπικού

Η αύξηση των δαπανών Ε&Α το 2021 είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση στην απασχόληση σε δραστηριότητες Ε&Α. Ο αριθμός των Ισοδυνάμων Πλήρους Απασχόλησης (ΙΠΑ), που αποδίδουν θέσεις πλήρους απασχόλησης, αυξήθηκε κατά 4,2% σε σχέση με το 2020 για το συνολικό προσωπικό Ε&Α και κατά 3,2%

για τους ερευνητές. Το συνολικό προσωπικό σε Ε&Α το 2021 ανήλθε σε 60.537 θέσεις πλήρους απασχόλησης (ΙΠΑ) και οι ερευνητές σε 44.317 ΙΠΑ. Η μεγαλύτερη αύξηση καταγράφηκε στον τομέα των επιχειρήσεων.

Τα στοιχεία για το προσωπικό Ε&Α ανά τομέα εκτέλεσης Ε&Α έχουν ως εξής:

- Στον τομέα των επιχειρήσεων, το συνολικό προσωπικό Ε&Α το 2021 ήταν 17.742 ΙΠΑ, καταγράφοντας αύξηση 11,2% σε σχέση με το 2020. Οι ερευνητές ήταν 13.188 ΙΠΑ, καταγράφοντας αύξηση 13% σε σχέση με το 2020.
- Στον κρατικό τομέα, το συνολικό προσωπικό Ε&Α το 2021 ήταν 14.814 ΙΠΑ, καταγράφοντας αύξηση κατά 4,7% σε σχέση με το 2020. Οι ερευνητές ήταν 8.537 ΙΠΑ, καταγράφοντας αύξηση 1,8% σε σχέση με το 2020.
- Στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, το συνολικό προσωπικό Ε&Α το 2021 ήταν 27.617 ΙΠΑ, παραμένοντας χωρίς μεταβολή σε σχέση με το 2020. Οι ερευνητές ήταν 22.338 ΙΠΑ, καταγράφοντας μείωση 1,3% σε σχέση με το 2020.
- Στον τομέα των ιδιωτικών μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων, το συνολικό προσωπικό Ε&Α το 2021 ήταν 363 ΙΠΑ, ενώ οι ερευνητές 254 ΙΠΑ. [ΣΗΜΕΙΩΣΗ: 1570/2021]

8,3%

το ποσοστό αύξησης των επιχειρηματικών δαπανών για Έρευνα και Ανάπτυξη στην Ελλάδα πέρυσι έναντι του 2020.

πάνες Ε&Α ύψους 1.245,2 εκατ. ευρώ (0,69% του ΑΕΠ), παρουσιάζοντας αύξηση 8,3% σε σχέση με το 2020.

Αύξηση των δαπανών Ε&Α καταγράφεται επίσης στον κρατικό τομέα, όπου πραγματοποιήθηκαν δαπάνες Ε&Α ύψους 579 εκατ. ευρώ (0,32% του ΑΕΠ), αυξημένες κατά 7,8% σε σχέση με το 2020.

Στον τομέα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης οι δαπάνες Ε&Α ήταν 795,83 εκατ. ευρώ (0,44% του ΑΕΠ) και κυμάνθηκαν στα ίδια επίπεδα με το 2020, παρουσιάζοντας

1. ΑΥΞΑΝΟΝΤΑΙ ΔΙΑΡΚΩΣ ΟΙ ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΗΝ...

Μέσο:ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ

Ημ. Έκδοσης: ...25/11/2022 Ημ. Αποδελτίωσης: ...25/11/2022

Σελίδα:29

1,45% το ποσοστό των δαπανών Ε&Α
επί του ΑΕΠ της χώρας το 2021

SHUTTERSTOCK

Η ταυτότητα της έρευνας

ΤΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ στοιχεία και οι δείκτες για την Έρευνα, Ανάπτυξη και Καινοτομία στην Ελλάδα αφορούν ευρωπαϊκές στατιστικές και παράγονται από το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Ηλεκτρονικού Περιεχομένου, την αρμόδια εθνική αρχή του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι αυτά αποτελούν τα επίσημα εθνικά στοιχεία, τα οποία αποστέλλονται και δημοσιεύονται από τη Eurostat και τον ΟΟΣΑ. Διατίθενται, επίσης, από το ΕΚΤ σε έντυπες και ηλεκτρονικές εκδόσεις και πίνακες δεδομένων στον δικτυακό τόπο <http://metrics.ekt.gr>. Η έρευνα για την καταγραφή των δαπανών και προσωπικού Ε&Α για το 2021 πραγματοποιείται στο πλαίσιο του Υποέργου 5 «Παραγωγή δεικτών RIS3 για τα έτη 2016-2023» της Πράξης «Εγκατάσταση Μηχανισμού Παρακολούθησης (Monitoring Mechanism) της υλοποίησης της εθνικής στρατηγικής RIS3-Συλλογή και επεξεργασία Δεικτών» στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία (ΕΣΠΑ 2014-2020)». ISM: 15718059